

Hromadná expozice spalničkám - praktické zkušenosti z FN HK

Medicína katastrof 28.-29.11.2019

MUDr. Lenka Hobzová, Ph.D.

Fakultní nemocnice Hradec Králové
Oddělení nemocniční hygieny

Akce „Velikonoční pondělí 22.4.2019“

„Veselé Velikonoce,
nechci dělat paniku,
asi nemám dobrou zprávu...
na LO KCH leží pacient s vyrážkou,
nelze vyloučit spalničky“... aktivace služby ÚKM
– výsledek spěchá ...**Pozitivní!!!**

Službu konají lékaři KIN

Spalničky

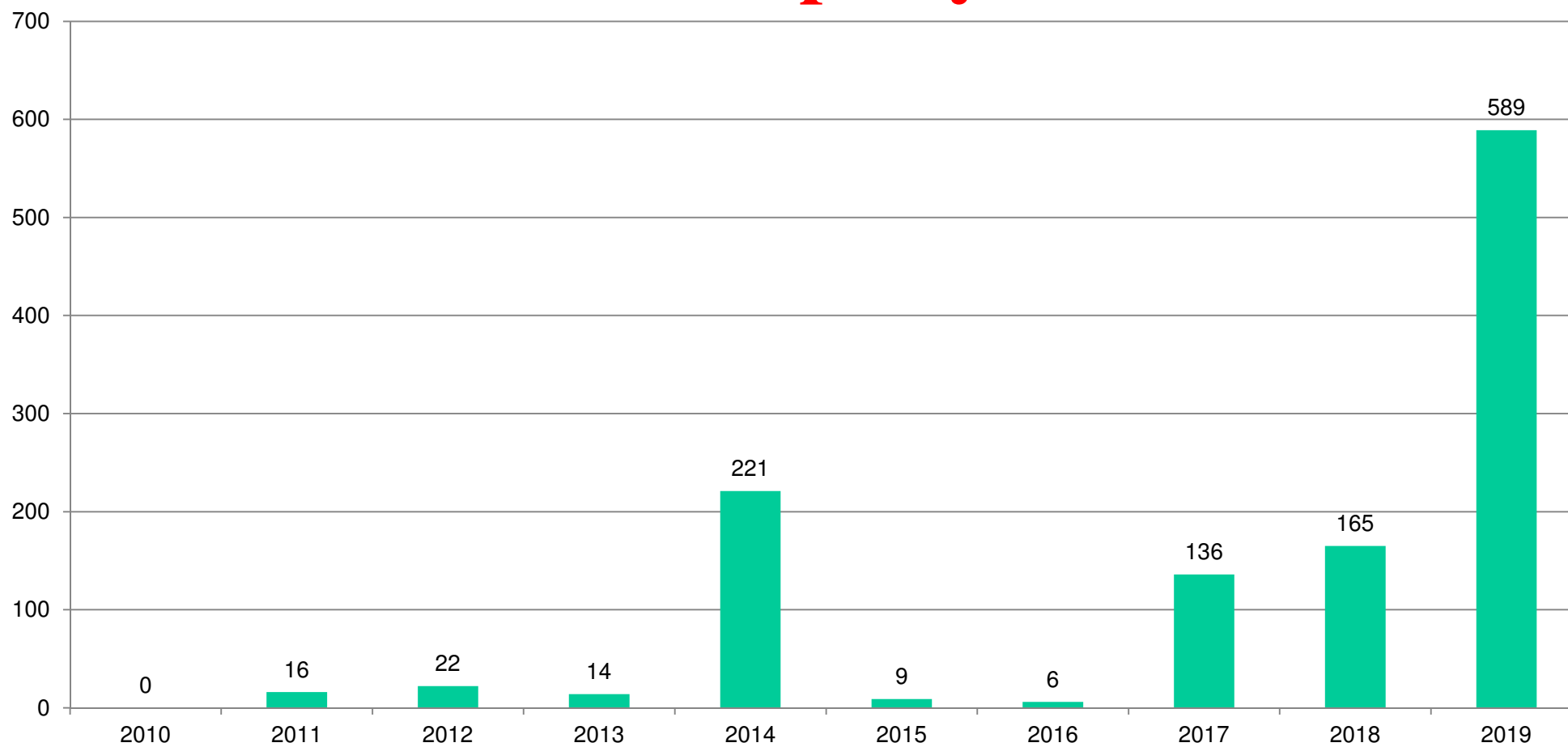
- Vysoce infekční virové onemocnění (9 z 10 osob v kontaktu onemocní)
- Index infekciozity 12-18 (1 nemocný 12-18 osob)
- Přenos kapénkami (vzácněji kontaminovanými předměty, vzduchem)
- Výskyt ve ZZ – velký problém !!!
- V případě kontaktu pacienta s neimunním personálem – karanténa 21 D (omezení šíření nemoci – legislativa)
Omezení, kolaps provozu - ZZ (FN Motol)

1. hromadná expozice FN HK- únor 2018

- 35-letá žena z Ukrajiny, v ČR na návštěvě, **nepojištěná**
  - 14.2.2018 přichází pro horečky, kašel, exantém
    - vyšetřena na **OUM** (*kontakt s lékařem, sestrami,...*)
    - odeslána na **RTG plic** (*laborantka*)
    - pro susp. EP nález doplněno **CT-Ag plic** (*lékař, sestra, laborant*)
  - vyš. na ambulanci KIN, následně hospit. pro susp. Spalničky, které potvrzeny
  - **poučení? Spalničky:**
    - **riziko pro personál** ostatních - „neinfekčních“ - provozů FN
- Počet kontaktů (mimo KIN) – **20** (lékaři, sestry, RTG laboranti, úklid) – vyš. protilátky
- PEP: 13 osob

Spalničky – ČR - 2010-2018

abs. počty

Spalničky – ČR 2019

- 2019 - 589 případů**

(do 47. KT)

KHK 72 případů (50 lab. potvrzených)

2018 - Odebrání CZ statutu „Measles free“

Problém nekončí – okolní státy – výskyt onemocnění

Ukrajina, Německo, Francie, Polsko, Rumunsko,...

**Horší proočkovanosť v bohatších zemích (Rwanda
100 % proočkovanosť x CZ <95 %)**

Připravenost FN HK na výskyt spalniček

Vyšetření protilátek u zaměstnanců

- infekce, kožní (jaro 2017, implementace - nová vyhláška 10/2017)
- OUM (2018)
- vyšetřující laboratoře (mikrobiologie, molekulární biologie)
- pediatrie, dětská chirurgie, LO KARIM
- řidiči sanit

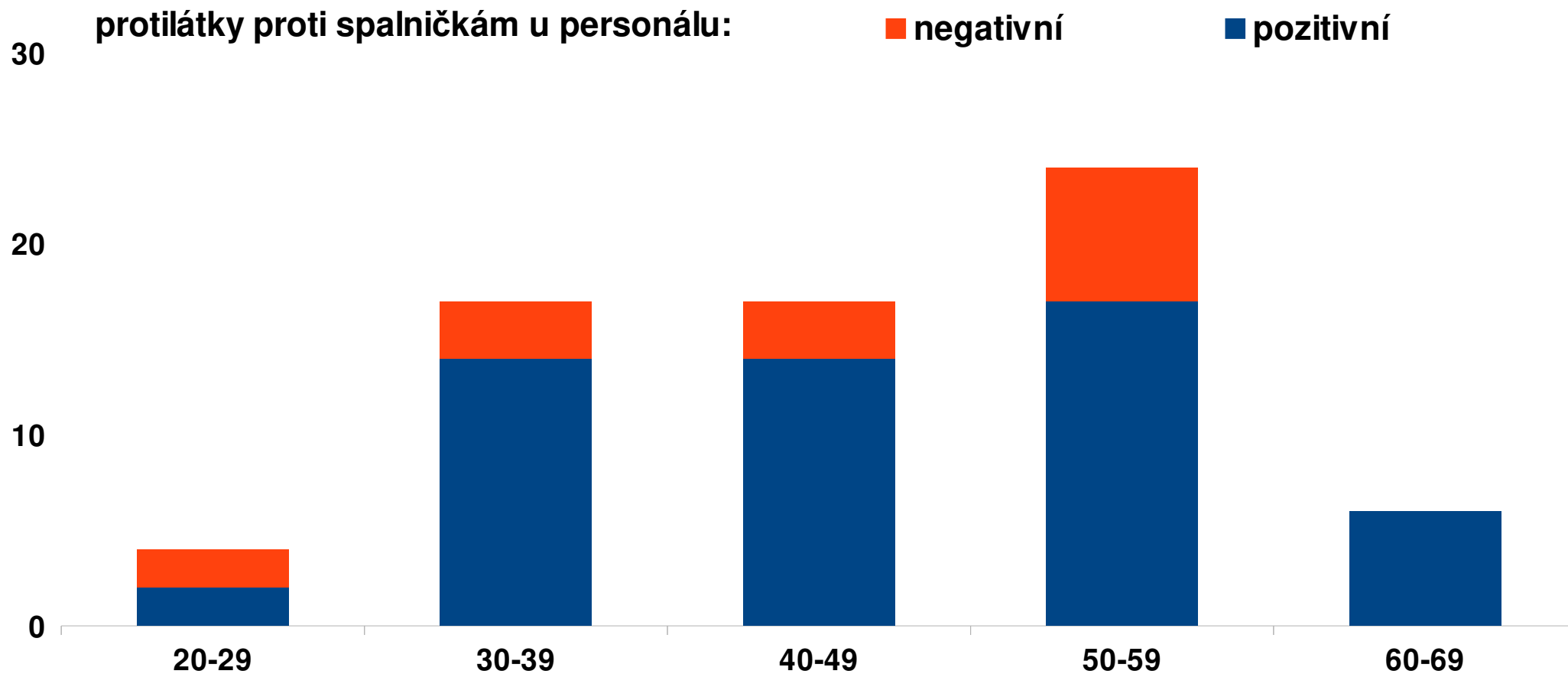
celkem 812 vyšetřených – z nich **203** indikováno

k (pře)očkování zdarma z prostředků FN HK

Spalničky – protilátky personálu

Nízké hladiny napříč věkovými kategoriemi (i „mladí“!)

2. Hromadná expozice - kardiochirurgie

- Zdrojový pacient – muž, nar. 1970, 2 dávky vakcíny x spalničkám
- 13-14 dní před vznikem nákazy pravděpodobná expozice nákaze spalničkami (5.4.19)
- Hospitalizace od 9.4.2019, 10. 4. 2019 náhrada ascendentní aorty (6.den ID)
- Exantém od 18.4.2019 – 13.den, analgetika, antibiotika...

zpočátku „polékový“, později horečky nejasné etiologie, dodatečně vyšetřeny a potvrzeny spalničky **(22.4.19 - Velikonoce)**

Diagnostika: lab: IgM, IgG pozitivní, PCR negativní - nízká virémie v době dg., párové sérum +;

klinické příznaky - exantém s horečkami

Šetření - spalničky - kardiochirurgie

- Kde se nakazil?...**předáno KHS**
- Od kdy je infekční? Od kdy měl vyrážku?
(zjištěno přesněji až D2 - 13. den – dokumentace, info personálu !!)
- Zjištění všech kontaktů - **info vedení KCH**
- Zjištění imunity kontaktů – pacienti, personál – anamnéza, protilátky
- **DEN 1 : JIP 3,4, odd. G - pacient „chodící“ – společné prostory**

Spalnice – protiepidemická opatření

Zamezení dalšího šíření nemoci:

Stop příjmy, zrušeny plánované operace , překlady ve FN ani do JZZ, info OUM

Zákaz návštěv na LO, výuka studentů, zákaz personálu do spol. prostor – bufety, obchody, výtahy, obědy, dovoz obědů, minimalizovat pohyb osob

Vyčlenění imunního personálu k péči, překlady – KIN (až bude možné)

Vyšetření pacientů, konzilia – preferenčně na oddělení, v nezbytně nutných případech mimo LO s ústenkou, předem info, prázdný výtah

Omezit pohyb personálu při odchodu domů - přesuny, MHD, návštěvy, zejm. těhotné, kojenci

Šetření – kontakty- LO KCH

- Zjištění stavu imunity zaměstnanců – okamžitě aktivace personálu, vyšetření do 24 h všichni (i z domova)

Pacient prošel JIP, ale infekční až na standardním oddělení (kontakty RHB, RDG)

- D 1 - vyšetřeno 142 osob, z toho 45 neimunních
- D 2 - pečlivé zjištění informací, vytipování potenciálních rizikové kontakty (pouze odd. G)

Zaměstnanci v kontaktu

- 11 osob karanténa - nelze postexpoziční profylaxe do 72 hod.
- 3 lékaři
- 3 sestry
- 2 RHB
- 1 RDG, 1x THP, 1 x NLP (kuchyňka)

Zajištění provozu – specializace lékařů

Kontakty u pacientů – spolupráce s KHS

Spalničky onemocnění zdravotníků ve světě (2017)

- Belgie 35
- ČR 20
- Itálie 315
- Řecko 67
- Norsko 2
- Švédsko 1
- Portugalsko 28

Zdravotník 13-19x vyšší riziko nákazy

Epidemie v Ústí n. L. – 47 % postižených (88 osob) – zdravotníci,
Ostrava – 15% (20 osob)

Onemocnění zdravotníků – hospitalizace FN HK (ne tato kauza)

řidič sanity *1982

- 1.3. vyšetření protilátek: IgG negat. (transport pacienta se spalničkami)
- 1.3. očkovan Priorixem
- 13.3. výsev exantému, klinický průběh odpovídá onemocnění spalničkami (nikoli postvakcinační reakci)

zdravotní sestra *1969

- IgG protilátky pozit. 6/2017 – nebyla indikována k očkování
- teploty, nevolnost, 20.3. výsev exantému, IgG >60.000

Karantény (i kontakty) – nešíření onemocnění

Závěr:

- Ochrana proti spalničkám – aktuální téma
- Zdravotníci: riziko expozice, 13-19x vyšší riziko nákazy

Hrozí omezení provozu – karantény; NzP

- Obtížná diagnostika v proočkované populaci (netypické průběhy)

Závěr:

- Spalničky nejsou banální onemocnění
  - pokles buněčné imunity - dlouhodobě
- Ohrožení zdraví nemocného

Viry nerespektují státní svátky

**Veselé
Velikonoce 2020**

Děkuji za pozornost